Kolem kolem Netolic „na Zlatý potok a hrad Osule“

Město Netolice zve všechny cykloturisty, milovníky památek a přírody, na další poznávací cykloturistický výlet pro celou rodinu, v rámci projektu „Kolem kolem Netolic s Peklíkem“. Tentokráte zveme do turisticky málo známé, ale půvabné krajiny šumavského podhůří, mezi městy Netolice a Prachatice, která oplývá množstvím přírodních, historických památek a staveb lidové architektury. Okruh nazvaný „Na Zlatý potok a hrad Osule“, je asi 40 km dlouhý a vede převážně po stávajících cyklotrasách, po místních komunikacích a silnicích III. třídy, středně kopcovitým terénem.

Co zajímavého můžete na trase spatřit? Vyrážíme z Netolic, takže město a místní památky, jako naučnou stezku, Archeopark na hradišti Ján nebo Muzeum JUDr. Otakara Kudrny jste si jistě již prohlédli. Kromě toho, že se jede po hrázích starodávných rybníků kolem známé národní kulturní památky, zámku Kratochvíle a renesanční krajinou bývalé rožmberské obory, navštívíme málo známé obce Žitnou, Oboru a Hracholusky s řadou památek lidové architektury, včetně staveb tzv. jihočeského selského baroka. Dále na březích Zlatého potoka unikátní vesnickou památkovou zónu Vitějovice. První písemná zmínka je již z roku 1283, kdy tuto ves získal Jan z Michalovic od krále Václava II. Snad nejlépe z celého Pošumaví, se zde dochovaly lidové stavby s roubenými obytnými částmi ještě z "předštítového" období. V domě se sýpkou č. p. 4 z 15. stol. se v obrovské roubené a omazané obytné místnosti nachází jeden z nejstarších vesnických obytných prostorů v Čechách vůbec. Podle dentrologické expertízy je z r. 1491. Na návsi u barokního kostela sv. Markéty najdete obecní pec na chleba. Na Zlatém potoce pod vsí pak zajímavou kulturní památku bývalý Bürgerův či Panský mlýn z 16. století, přestavěný 1877, s barokním jádrem a ozdobnými vjezdy. Na kraji obce na rozcestí směrem k hradu Osule, stojí gotická kamenná boží muka. Podle pověsti se zde zabil vlastním mečem rytíř, aby se vyhnul přemožení od nepřítele. Na zdaleka viditelné dominantě krajiny, vrchu Osule (646 m. n. m.) pak najdeme zajímavou zříceninu stejnojmenného gotického hradu, jinak též zvaného Vitějovický hrad. Podle nejnovějších poznatků hrad zřejmě založil král Přemysl Otakar II. Po jeho smrti se stavba zastavila a rozestavěný objekt byl užíván jen částečně. V době, kdy se i s okolím stal majetkem Bavora II. ze Strakonic a později Rožmberků, zřejmě definitivně ztratil význam a byl pobořen, aby nemohl být zneužit. O nedostavěnosti hradu názorně vypovídají rovné koruny vystavěného zdiva i hromady kamene připraveného jako stavební materiál. Zajímavé jsou i stopy boření podkopáváním. Hrad je krásnou ukázkou rozestavěného královského hradu typu s obvodovou zástavbou, která nám umožňuje nahlédnout jak do postupu výstavby, tak i do boření hradu. Hrad je volně přístupný a kromě pozůstatků dvou válcových věží a zdiva jsou zde zajímavé výhledy na Šumavu.

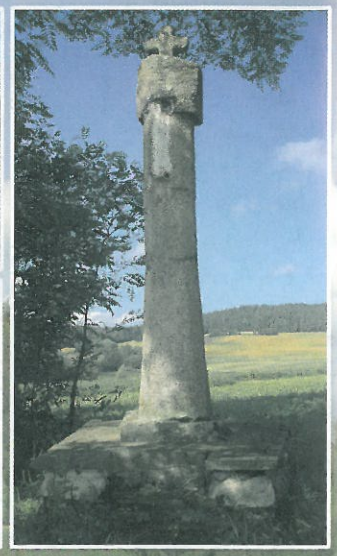

V romantickém divokém kaňonu **Zlatého potoka**, kde se ve středověku rýžovalo zlato, pak vlevo od cesty najdeme tzv. „Svalený Jägrhaus“, což je torzo bývalé hájovny, kde prý dosud straší. Dále barokní kamenný most pod Kralovicemi a **Forkův mlýn** - původně z 16. století, technickou památku, s mlýnicí z 18. století. Kolem horské osady **Kralovic** přírodní rezervaci **Kralovické louky** s výskytem řady vzácných druhů rostlin. Na Vrbici uvidíme unikátně zachovanou roubenku a zajímavostí je i druhý, „zázračný“zvon na návesní kapličce, sloužící k ochraně proti krupobití. Na vrcholu **Velkého Hrádečku** u Třebanic pak pravěké hradiště z pozdní doby halštatské (6. st. př. n. l.) se zachovaným dvojitým valem. Odtud pak již sjíždíme přes Hrbov, kolem bývalého renesančního statku Grejnarov, rybníků Podroužek a Mnich zpět do Netolic.

Trasa: Netolice-Kratochvíle-Žitná–Obora-Hracholusky-
-Vitějovice-Zlatý potok-Kralovice-Vrbice-
-Hoříkovice-Třebanice-Hradce-Hrbov-Netolice.

Série obdobných tipů na cykloturistické výlety
v našem regionu na každý den v týdnu
je k dispozici v Informačním středisku v Netolicích.

Více informací o regionu a o Peklíkovi najdete na stránkách Informačního systému cestovního ruchu regionu Blanský les – Netolicko na www.blanet.cz

www.blanet.cz www.netolice.cz

text+foto: Oldřich Petrášek
mapová část © Kartografie PRAHA, a.s.
tisk: Baza Graphic
V roce 2010 vydalo město Netolice, www.netolice.cz

Šumava
Netolicko

Blanský les Netolicko,
čertovsky hezké místo

Kolem kolem Netolic

„na Zlatý potok a hrad Osule“

Tip na výlet pro celou rodinu

AKCE JE PODPOŘENA
Z GRANTOVÉHO PROGRAMU NADACE JIHOČESKÉ CYKLOSTEZKY
NA PODPORU POŘÁDÁNÍ CYKLOTURISTICKÝCH AKCÍ

JADERNÁ ELEKTRÁRNA TEMELÍN
GENERÁLNÍ PARTNER
NADACE JIHOČESKÉ CYKLOSTEZKY PRO ROK 2009

Zastavení „západní etapy“

1. **Zámek Kratochvíle** - renesanční rožmberský lovecký letohrádek z roku 1585, národní kulturní památka, nová expozice Renesance renesance.
2. **Žitná** – osada, zachovány stavby selského baroka, novogotická kaple, kovárna z r. 1857 a dřevěná stodola se šindelovou střechou, bývalý schwarzenberský dvůr z roku 1909 s jízdárnou.
3. **Obora** – osada tvořená pásem samot po okraji bývalé rožmberské tzv. netolické obory. Vznikla ke konci 16. století přesídlením obyvatel z původních vesnic zrušených v souvislosti s budováním obory. Mívala největší katastrální území v Čechách.
4. **Hracholusky** – první písemná zmínka z roku 1334, zachována řada lidových staveb selského baroka, statek č. p. 31 z roku 1846 je kulturní památkou.
5. **Vitějovice** - unikátní vesnická památková zóna na březích Zlatého potoka. První písemná zmínka z roku 1283. Barokní kostel sv. Markéty, dům č. p. 4 je nejstarší obytný srub v Čechách (dřevo datováno 1491), barokní Bürgerův mlýn je kulturní památkou. Na Vitějovické křižovatce dva pomníky setkání pěti armád v roce 1945.
6. **Osule** - zřícenina nedostavěného gotického hradu, výhledy na Šumavu.
7. **Údolí Zlatého potoka** - romantické divoké kaňonovité lesní údolí, barokní kamenný most pod Kralovicemi. Zlatý potok je nejdelší přítok řeky Blanice (35,5 km), pramení na Rohanovském vrchu v Libínské hornatině.
8. **Forkův mlýn** - původně z 16. století, technická památka, mlýnice z 18. Století.
9. **Kralovice** - horská osada, přírodní rezervace Kralovické louky s výskytem řady vzácných druhů rostlin.
10. **Vrbice** - osada horského typu, zachovány stavby lidové architektury, v horní části unikátní roubenka. Zajímavostí je i druhý, „zázračný“zvon na návesní kapličce, sloužící k ochraně proti krupobití.
11. **Třebanice** – osada, zachovány stavby selského baroka, Třebanický mlýn se zachovaným mlecím zařízením.
12. **Velký Hrádeček** - na vrcholu pravěké hradiště z pozdní doby halštatské (6. st. př. n. l.), zachován je dvojitý val. Kaňon potoka Melhutky je chráněná přírodní památka.
13. **Hrbov** – osada, zachována řada staveb lidové architektury. Hospoda U pivního dědka.
14. **Podroužek** - největší rybník v tzv. netolické soustavě (30 ha), na břehu známý autocamp. Pod hrází rybníka je Podroužský mlýn.